

Sygn. akt V KZ 5/22

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **R. K.**

skazanego z art. 178a § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 8 lutego 2022 r.,

zażalenia skazanego na zarządzenie Przewodniczącego III Wydziału Karnego
Sądu Okręgowego w K. z dnia 20 grudnia 2021 r., sygn. akt III WKK [...],

o odmowie przyjęcia kasacji skazanego R. K.

od wyroku Sądu Rejonowego w K.

z dnia 7 lipca 2020 r., sygn. Akt II K [...],

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

uchylić zaskarżone zarządzenie i przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K. celem podjęcia dalszych czynności.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 lipca 2020 r., sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w K. uznał R. K. za winnego popełniania zarzucanych mu aktem oskarżenia występków z art. 178a § 1 k.k. oraz z art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 57a k.k. i wymierzył mu karę łączną 4 miesięcy pozbawienia wolności, zasadził od niego rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 5.000 zł, orzekł zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu

lądowym na okres 3 lat, a także zasądził od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonych nawiązki w kwocie po 200 zł.

Wobec tego, że strony nie wniosły środka odwoławczego wskazane orzeczenie uprawomocniło się w dniu 15 lipca 2020 r. (k. 148 akt II K (...)).

Jak wynika z akt sprawy treść wyroku była skazanemu znana już w 2020 r.

W dniu 24 listopada 2021 r. skazany R.K. złożył do Sądu Rejonowego w K. pismo, które Sąd ten potraktował jako kasację od swojego wyroku z dnia 7 lipca 2020 r. w sprawie o sygn. II K (...).

Na mocy zarządzenia z dnia 10 grudnia 2021 r., sygn. akt II K (...), „kasację” skazanego wraz z aktami sprawy przekazano do Sądu Okręgowego w K.

Zarządzeniem z dnia 20 grudnia 2021 r., sygn. akt III WKK (...), doręczonym skazanemu w dniu 28 grudnia 2021 r., Przewodniczący III Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w K., odmówił przyjęcia kasacji skazanego od wyżej wymienionego wyroku, wskazując w uzasadnieniu, że w sprawie II K (...) Sądu Rejonowego w K. nie toczyło się postępowanie odwoławcze, a zatem wniesienie kasacji przez R. K. jest niedopuszczalne z mocy ustawy i należało odmówić jej przyjęcia. Takie rozstrzygnięcie, w ocenie autora zarządzenia, nie dawało podstaw do wzywania skazanego do uzupełnienia braków formalnych kasacji poprzez sporządzenie i podpisanie jej przez adwokata lub radcę prawnego i uiszczenia opłaty od kasacji.

W dniu 29 grudnia 2021 r. (data nadania)) R.K. przesłał do Sądu Okręgowego w K. pismo, w którym powołał się na treść art. 530 § 3 k.p.k. i zawarł wnioski o przydzielenie obrońcy z urzędu w celu sporządzenia kasacji oraz uiszczenie opłaty od kasacji. Wskazane pismo zostało z kolei potraktowane jako zażalenie na zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji i przekazane do Sądu Najwyższego wraz z aktami sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przedstawiony w części zawierającej uzasadnienie faktyczne sposób procedowania obu Sądów oraz wniesione w ich konsekwencji zażalenie skazanego skutkować musiały uchyleniem zaskarżonego zarządzenia i przekazaniem sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K. celem podjęcia dalszych czynności.

Jak słusznie zauważył Sąd Okręgowy w K. w zaskarżonym zarządzeniu w sprawie o sygn. II K (...) Sądu Rejonowego w K., nie toczyło się postępowanie

odwoławcze, ponieważ żadna ze stron uprawnionych do wniesienia apelacji takiego środka odwoławczego w sprawie nie złożyła. Wyrok uprawomocnił się po upływie 7 dni od jego ogłoszenia.

Stosownie do dyspozycji art. 519 k.p.k. strona może wnieść kasację wyłącznie od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie oraz od prawomocnego postanowienia sądu odwoławczego o umorzeniu postępowania i zastosowaniu środka zabezpieczającego określonego w art. 93a Kodeksu karnego. Tego rodzaju orzeczenia w niniejszej sprawie nie zapadły.

Zgodnie z treścią art. 429 § 1 k.p.k. Prezes sądu pierwszej instancji odmawia przyjęcia środka odwoławczego, jeżeli został wniesiony po terminie lub przez osobę nieuprawnioną albo jest niedopuszczalny z mocy ustawy (podkreślenie Sądu Najwyższego). Taka sytuacja miała miejsce w toku niniejszego postępowania z uwagi na treść powołanego wyżej art. 519 k.p.k., który nie dopuszcza możliwości (poza podmiotami wymienionymi w art. 521 § 1 k.p.k.) wnoszenia kasacji od uprawomocnionego w pierwszej instancji orzeczenia sądu *a quo*.

Oczywiste jest więc, że decyzję w przedmiocie niedopuszczalności kasacji powinien w tej sprawie podjąć organ wskazany w art. 429 § 1 k.p.k. poprzez wydanie stosownego zarządzenia. Tak się jednak nie stało, a „kasację” skazanego przekazano do Sądu Okręgowego, który przecież w tej sprawie nigdy w głównym przedmiocie procesu (odpowiedzialności karnej R. K. za zarzucone mu czyny) nie orzekał.

Z tych względów zarządzenie Przewodniczącego Wydziału Sądu Okręgowego w K. o sygn. III WKK (...), o odmowie przyjęcia kasacji, aczkolwiek słuszne merytorycznie, wydane zostało przez podmiot do tego nieuprawniony.

W kontekście przeprowadzonych wyżej rozważań powstaje pytanie o sposób postąpienia w tej sprawie przez Sąd Najwyższy, skoro ostateczna decyzja co do „kasacji” skazanego, niezależnie od wydającego ją podmiotu, nie mogła być inna od tej, jaka podjęta została przez organ nieuprawniony.

Decydując o uchyleniu wadliwego – z uwagi na wydający ją podmiot – zarządzenia i przekazaniu sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K. Sąd Najwyższy miał na uwadze treść pierwotnego pisma skazanego R.K.

Zawarta w piśmie tym argumentacja, pomimo wskazania na postulowaną przez skazanego „kasację wyroku” daje możliwość – przy uwzględnieniu art. 118 § 1 i 2 k.p.k. – różnej interpretacji tego oświadczenia i wcale nie musi oznaczać woli wniesienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia jakim jest kasacja. Równie dobrze można pismo to traktować jako wniosek o wznowienie postępowania, a nawet spóźnioną wolę wniesienia apelacji lub przy przyjęciu tej ostatniej interpretacji, a więc zamiaru wniesienia zwykłego środka odwoławczego, jako wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku sądu *meriti*. Może być ono też potraktowane jako wniosek o przywrócenie terminu do dokonania czynności o jakiej mowa w art. 422 § 1 zd. 1 k.p.k. W efekcie, w zależności od ostatecznego wyjaśnienia powyższej kwestii, do czego niezbędne może okazać się bliższe sprecyzowanie przez R.K. jego rzeczywistej woli, w grę mogą wchodzić różnego rodzaju decyzje procesowe.

Uwzględnienie powyższych rozważań implikowało uchylenie zaskarżonego zarządzenia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w K. do podjęcia dalszych czynności.

Procedując ponownie Sąd ten przeanalizuje treść pisma skazanego z dnia 24 listopada 2021 r. i podejmie po jego zinterpretowaniu stosowne czynności zgodnie z poczynionymi w niniejszym postanowieniu uwagami. W wypadku przyjęcia, że wolą skazanego było jednak wniesienie kasacji, rozstrzygnie w oparciu o przepis art. 429 § 1 k.p.k., do czego jako Sąd pierwszej instancji jest wyłącznie uprawniony.

Z przytoczonych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.